

Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laadinta, ylläpito, arviointi ja päivittäminen (asiantuntijalomake)

Tällä arviointityökalulla arvioidaan seuraavien laatuindikaattorien toteutumista:

Paikallisesti laadittu opetussuunnitelma konkretisoi kansallista opetussuunnitelmaa ja on henkilöstön työväline varhaiskasvatukselle asetettujen tavoitteiden toteutumisessa.

Paikallista opetussuunnitelmaa arvioidaan yhdessä keskeisten yhteistyötahojen, kuten lasten, huoltajien, päättäjien ja yhteistyökumppaneiden, kanssa.

Tällä arviointityökalulla varhaiskasvatuksen johto, asiantuntijat ja päiväkodin johtajat voivat arvioida suunnitelma-asiakirjojensa laadintaa ja päivittämistä, sisältöjä sekä käyttöönottoa.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjien ja yksityisten palveluntuottajien tulee laatia ja hyväksyä valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden pohjalta paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma määrittelee, ohjaa ja tukee varhaiskasvatuksen toteuttamista. Suunnitelman laadinnassa huomioidaan paikalliset erityispiirteet, mahdolliset pedagogiset painotukset, lasten tarpeet sekä varhaiskasvatusta koskevan arviointitiedon ja kehittämistyön tulokset. Suunnitelmaa tulee myös arvioida ja kehittää säännöllisesti.

Työkalun avulla varhaiskasvatuksen johto, asiantuntijat ja päiväkodin johtajat voivat arvioida paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laadinta- ja päivittämissä ja laadintaan osallistuneiden tahojen yhteistyötä. Työkalun väittämillä arvioidaan myös paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman sisältöjä ja käyttöönottoa sekä suunnitelman arviointia ja päivittämistä. Lisäksi väittämillä arvioidaan lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laadintaa koskevia ohjeita ja menettelytapoja.

Esimerkkejä väittämistä:

- Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laadintaprosessille on tehty työsuunnitelma ja aikataulu, jonka toteutumista seurataan.
- Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laadintaan.
- Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma konkretisoi, miten perusteasiakirjan tavoitteita ja sisältöjä voidaan toteuttaa käytännössä ja eri toimintamuodoissa.
- Paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan perehdyttäminen toteutetaan suunnitelmallisesti.
- Lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laatimisen vastuista ja työnjaosta on sovittu (Esim. varhaiskasvatuksen opettajan ja muun henkilöstön roolit laadintaprosessissa).

Työkaluun liittyviä pohdintakysymyksiä:

- Millaisilla toimenpiteillä varmistamme, että paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laadinnassa on hyödynnetty monipuolista ja eri näkökulmista kerättyä tietoa?
- Miten huolehdimme siitä, että lasten huoltajat pääsevät osallistumaan paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laadintaan?
- Millä tavalla vasun perusteiden keskeiset arvot ja toimintaa ohjaavat periaatteet (esim. inklusiivisuus) tulevat näkyväksi paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassamme?
- Millaisilla konkreettisilla toimenpiteillä tuemme johtajia ja henkilöstöä paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotossa?

Työkalun laatimiseen on osallistunut Opetushallituksen varhaiskasvatuksen asiantuntija Heidi Sairanen.